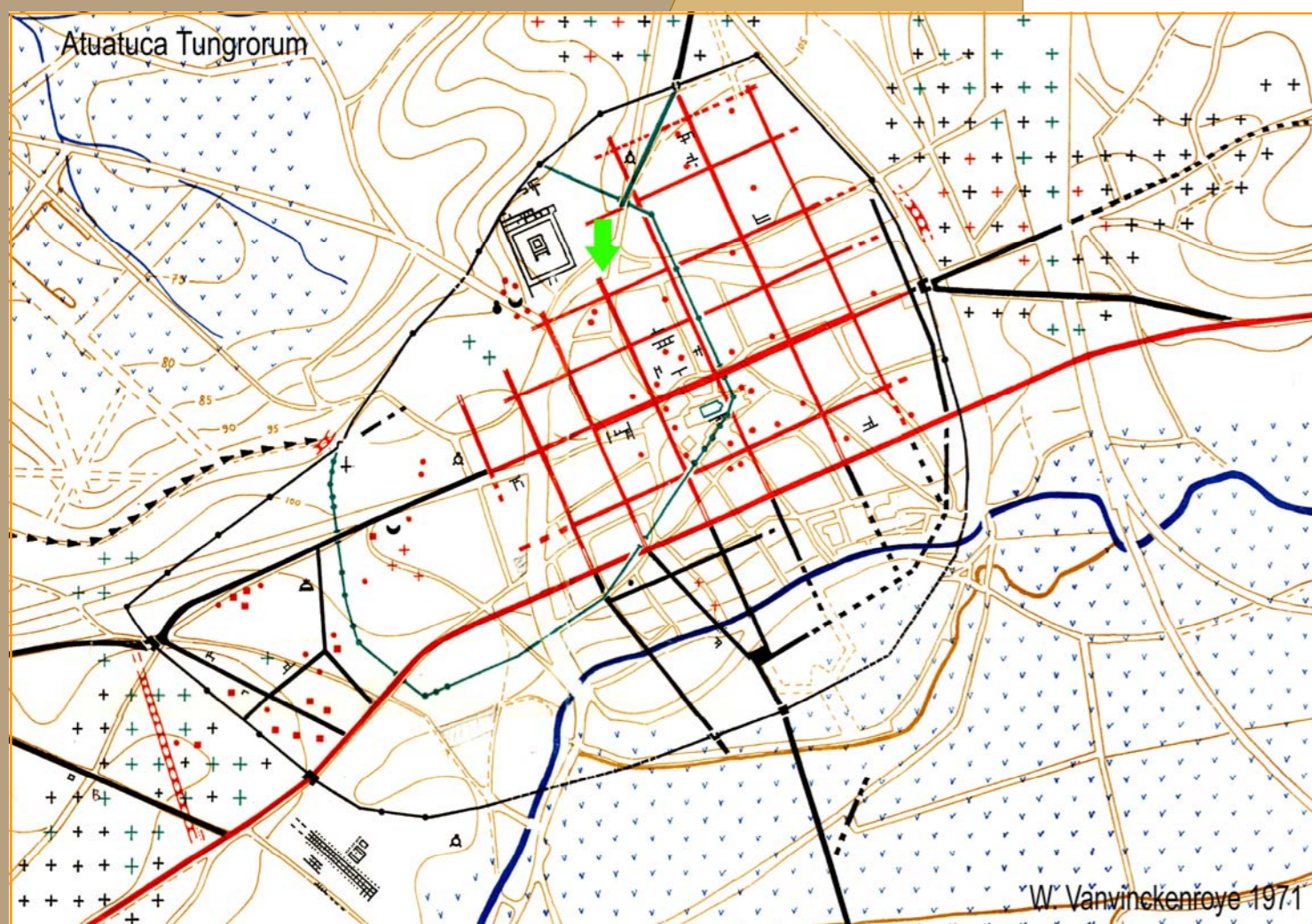

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK AAN DE BILZERSTEENWEG TE TONGEREN. ZICHT OP EEN ROMEINSE DUBBELWEG VAN HET DAMBORDPLAN IN DE NOORDELIJKE SECTOR VAN DE STAD.

1. Van 5 september tot 19 oktober 2007 werd op de hoek van de Bilzersteenweg en de Pliniuswal te Tongeren een archeologisch onderzoek uitgevoerd door ARON bvba. De aanleiding hiervoor was de bouw van een appartementencomplex met ondergrondse parkeergarage.

Het onderzoeksgebied was zowel binnen de 2de- als de 4de-eeuwse stadsmuren van Tongeren gelegen en heeft dus van bij aanvang deel uitgemaakt van de Romeinse stad. Op basis van eerder archeologisch onderzoek in de onmiddellijke omgeving kon in deze zone een noordwest-zuidoost georiënteerde straat van het Romeinse dambordplan worden vermoed.

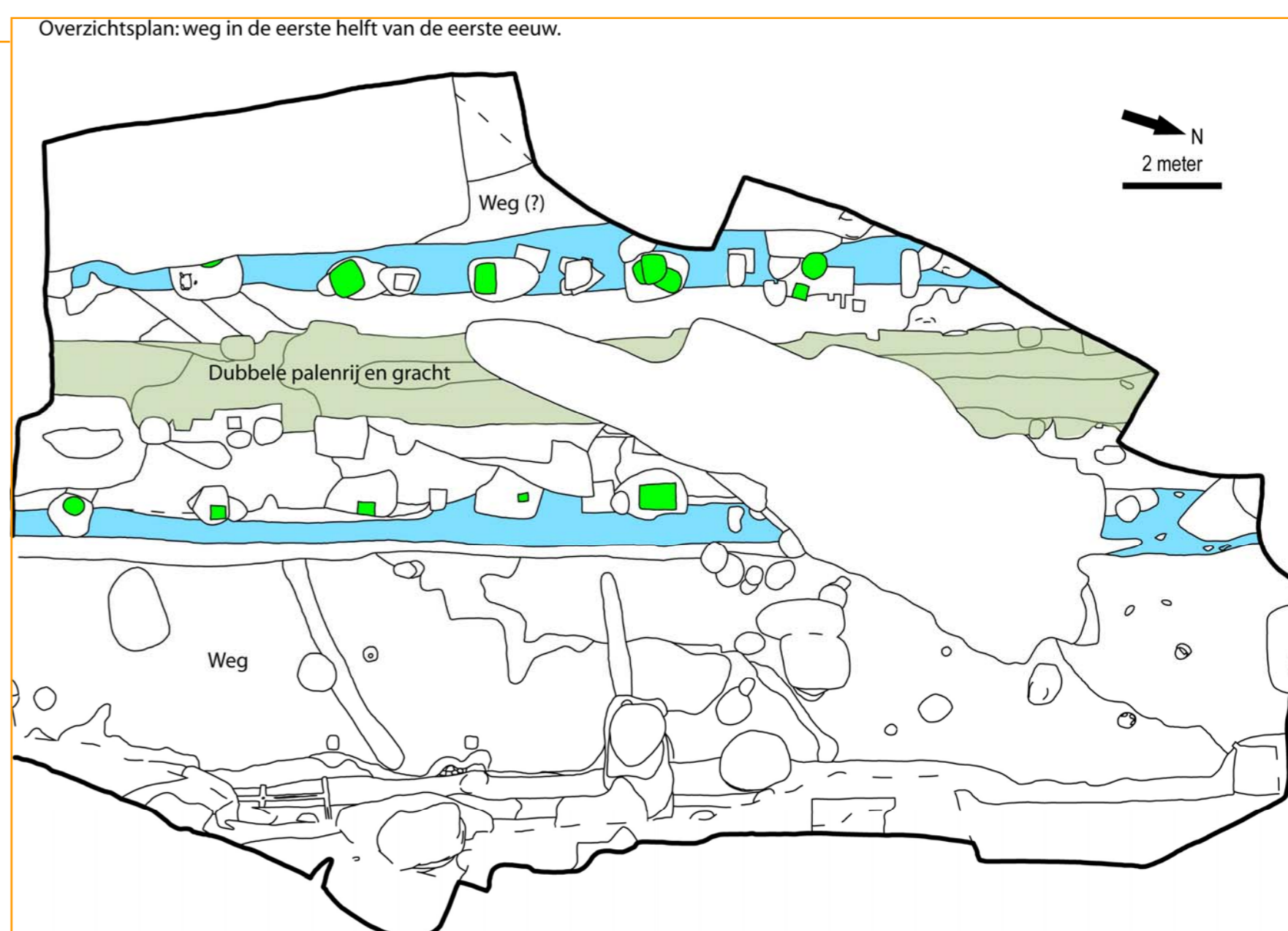

3. Het recent uitgevoerde onderzoek lijkt dit te bevestigen.

Centraal in de opgravingsput kwam een gedeelte van een Romeinse (dubbel)weg uit het dambordplan aan het licht uit de 1ste helft van de 1ste eeuw. Over de volledige lengte van de werkput werd de weg geflankeerd door

een dubbele palenrij met een onderlinge tussenafstand van 4,5 m. Deze minstens 30 cm dikke palen werden zeker éénmaal vervangen door nieuwe exemplaren. Tussen de beide palenrijen lag een gracht die zeer rijk was aan 1ste eeuwse vondsten en een sterk organische vulling had.

De gracht werd vermoedelijk overdekt door een houten constructie die vrij lang in het stedelijk landschap moet aanwezig zijn geweest. Hoe deze constructie precies moet worden geïnterpreteerd is nog niet zeker. Mogelijk gaat het om een houten wandelpoortiek die naar het tempelcomplex leidde en die tegelijk de afvoergracht van de weg aan het zicht onttrok.

2. Het onderzoeksterrein is net ten zuidoosten van de monumentale Romeinse tempel aan de Keversstraat gelegen. Opgravingen op de tempelsite hebben uitgewezen dat aan het monumentale tempelcomplex van eind 1ste of begin 2de eeuw een ouder cultusgebouw in houtleembouw is vooraf gegaan. Uit eerder onderzoek werd ook vermoed dat de noord-zuid lopende hoofdstraat van de stad, de *cardo maximus*, waarschijnlijk deze was die oosten van de tempel naar het lager gelegen stadsdeel loopt. Net ten noorden van de huidige Grote Markt kruist ze dan de *decumanus maximus*, de oost-west lopende dubbelweg.

4. In de Claudische periode werd de hele Romeinse stad van wegverharding voorzien. Deze bestond uit een laag grote silexblokken waarop een dikke kiezellaag werd aangebracht. Ook de dubbelweg in het onderzoeksgebied werd rond het midden van de eerste eeuw van een met silex en kiezel verhard wegdek voorzien. De centraal gelegen houten constructie verdween op dit moment, maar de gracht bleef in gebruik.

In de middeleeuwen werden de kiezel en silex hergebruikt, waardoor de weg na de Romeinse periode grotendeels is uitgebroken en de verschillende lagen enigszins met elkaar werden vermengd. Onder de weg bevonden zich nog enkele oudere sporen, waaronder een concentratie lithische artefacten.

Opdrachtgever: Patrick Doucet
 Project: TO-07-BI
 Datum: 9/9 tot 29/10/2007. Rapportage verwacht midden 2008.
 Team: Bart Lauwers, Petra Driesen, Hans Thomas, Patrick Van Esbroeck, Natasja De Winter, Elke Wesemael

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau
 Diesterstraat 44 / bus 201 — 3800 Sint-Truiden
 www.aron-online.be — info@aron-online.be
 tel/fax: 011/72.37.95

ARON bvba
 Archeologisch Projectbureau